

var det, fordi jeg syntes, at det foreliggende Lovforslag egentlig talte ikke havde faaet nogen rigtig god Anbefaling af de tre ærede første Talere, og fordi jeg dog ikke kunde bekvemme mig til at lade dette Lovforslag forlade den Iste Behandling her i Thinget, uden at der skulde have lydt en Stemme, der udtalte sig lidt anderledes om det. Dette er nu vel allerede slet ved den ærede sidste Taler, men jeg skal dog gjøre et Forsøg paa ogsaa at give Lovforslaget en lille Anbefaling fra min Side. — Det vil erindres, at det var et Punkt i Landkommunalloven, der var omstridt, saalænge Forslaget til denne var under Forhandling i Rigsdagen, hvorvidt Præsten skulde være sødt Formand i Skolekommissionen, og om der overhovedet skulde oprettes Skolekommissioner bestaaende af 3 Medlemmer. Det stod nemlig dengang som meget naturligt for Mange, at en saadan med Sogneraadet sideordnet Myndighed vilde give Anledning til Splid, ligesom der deshos ogsaa var Mange, der vare overbeviste om, at den jelskrevne Mand, Præsten, ikke alene ikke behøvedes som saadan i Skolekommissionen, men endog efter deres Overbevisning vilde være skadelig der. Det Første har nu bekræftet sig, idet der paa mange Steder er kommet Splid mellem Sogneraadet og Skolekommissionen. Det Andet er derimod ganske vist endnu ikke bevist, saa at det staaer hen som Noget, hvorom Enhver maa dømme efter sin Opfattelse. Saameget er imidlertid vist, at jeg tror, at Rigsdagen skulde Beslutningen eller i dette Tilfælde nærmest Forældrene at sørge for, at den Myndighed, som Sognet vælger, nemlig Sogneraadet, bliver den, der er den egentlig Ledende i Kommunens Anliggender, ogsaa forsaavidt Skolevæsenet angaar. Det giver sig jo nemlig mere og mere tilfjende, at de, der virkelig interesse sig for et velordnet Skolevæsen i Kommunerne, fremfor Alt ere Forældrene. Præsten kan være, hvad han være vil som Embedsmand, men at han nogenstunde skulde kunne føle et mere naturligt Kald til at paae Skolens Løb end selve Forældrene, det staaer for mig som en Umulighed, og det har jo ogsaa bekræftet sig fra mange, mange Sider. Navnlige var det jo i saa Henseende et meget slaaende Vidnesbyrd, som den

sidste ærede Taler kom frem med, og jeg betvivler ikke, at han veed fuldkommen Besked om disse Forhold, da han, saavidt mig bekjendt, selv er Medlem af en Skolekommission, og maasse som saadant har personlig Erfaring. — Medens jeg husker det, vil jeg dog bemærke, at jeg ikke rigtig kan forstaa, hvorledes det har kunnet støde tvende af de ærede Talere paa den anden Side, der have havt Ordet (Sørensen og Mourier-Peteresen), at der i Lovforslagets § 4 staaer, at Skolekommissionerne skulle samles hveranden Maaned. Hvorledes dette skal kunne stride saa stærkt mod deres Selvmyndighed, kan jeg ikke forstaa, aldenstund det jo ogsaa er foreskrevet baade for Sogneraadene og for Amtsraadene, at de skulle holde Møder til visse bestemte Tider af Aaret. Det synes dog virkelig, at det, naar det kan gaa an at foreskrive Amtsraadene og Sogneraadene at holde Møder, saa ogsaa maa kunne gaa an at foreskrive Skolekommissionerne at holde visse bestemte Møder, da de dog virkelig ikke staa eller bør staa høiere anskrevet end Amtsraadene og Sogneraadene eller Kjøbstadernes Kommunalraad. Dette Punkt vil jeg iøvrigt lade staa ved sit Værd, idet jeg ikke lægger saa stor Vægt paa det. Folkethinget har jo forresten ogsaa vist, at det ikke lægger nogen stor Vægt derpaa, idet der var der lige mange Stemmer for og imod Bestemmelsen derom. Smidlertid finder jeg dog ialtfald, at det ikke er en Udsættelse paa Lovforslaget af den Natur, at den trænger til at fremheves meget stærkt. Men det viser sig jo i dette som i saa mange andre Tilfælde, at, naar man ikke har overordentlig store og stærke Grunde at anføre, saa maa man gribe til de mindre. Og jeg tror, at der netop i den Vægt, som der er blevet lagt paa den omtalte Bestemmelse, ligger et Bevis for, at de Herrer mangle virkelige, stærke og positive Grunde for, at dette Lovforslag er overflødigt eller ueheldigt. — Det har jo, som alt anført, vist sig, at Kommunallovens Mening med Hensyn til Skolekommissionernes Myndighed paa mange Steder bliver opfattet paa meget forskellige Maader. Men nu kan dog fornøftigvis Ingen være tjent med, at Spørgsmaalet om Myndigheden med